

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԻ ԿՐԿՆԱԿ
ՅԱՏԿԱՒՈՐՈՒՄՆԵՐԸ

(Ե. Կիրակի Յիսնակոյց)

(Երբ. Գ. 16- և 10)

Որպէս զի կրօնի պաշտօնեան կարող ըլլայ նշմարտապէս գործադրել ինչ որ պահանջն է իր կոչումին, պէտք է որ իր գիտակցութիւնը տեսականապէս լուսաւորուած մնայ ինչպէս Աստուծոյ՝ նոյնպէս եւ մարդոց հետ իրական յարաբերութեան մը կենդանի զգացումովը:

Քրիստոս է գերագոյն եւ անփոխարինելի միակ յարացոյցը, որմէ՝ պէտք է հոգեւորականը ընդունի իր պաշտօնի եւ ասպարէզին ըմբռնումը իր մէջ խորունկցնող եւ տարածող ներշնչումը: Անոր անձին, կեանքին եւ գործունէութեան խորհուրդն է որ հետզհետէ պիտի բացատրէ իրեն իր պաշտօնին իսկական բնոյթը եւ արժէքը, եւ ընէ իրեն հարկաւոր թելադրութիւններ, իր ասպարէզին ստոյգ եւ բարոյ՝ արդիւնաւորման համար:

Արդ, հաւատքի ներդժ մտասեւեռումով Քրիստոսի փրկագործական նկարագրին յառած նայուածքը Անոր վրայ ամենէն առաջ պիտի տեսնէ սա երկու սրտառուչ գիծերը, Որդիութիւն եւ Քահանայութիւն, որոնք երկեակ հիմքերն են իր երկրաւոր կեանքին:

Իշխանութիւնը, այսինքն հեղինակաւոր այն ազդուութիւնը, որով Անիկա կը խօսէր իր ժամանակակիցներուն, անոնց վրայէն Իր պատգամը ուղղելով նոյն ատեն դէպի դարբերուն մշտնջենաւորեալ յաջորդութիւնը, բարձրութիւններէ ցողուած լոյսեր նշուող Իր բոլոր նայուածքը, որով գիտէր խորագնեկ խիղճները եւ հետազօտել իրողութեանց պատեհական հանգոյցները, Իր աստեւոր կեանքին հակընդդէմ փորձառութիւններուն միջոցին զգացած մեծ ինքնավստահութիւնը վերջապէս, ո՛հ, այս ամէնը արդիւնքն էին Իր որդիութեանը:

Որդի էր Աստուծոյ, չէր կրնար չունենալ, ինչպէս խօսւք՝ խորհուրդին, նոյնպէս եւ Ինք՝ Հօրը Իր մէջ ներկայութեան հզօր ներգործութիւնը:

Պարծեալ, խորապէս կարեկից այն գուրքը, որով աստուածայնօրէն կը վշտակրէր մարդուն, մեղքին աւերէն անոր մէջ պատնառուած տառապանքին համար, գերերկրային անհուն սիրոյ մը միայն ծնունդ այն ճիգը՝ զոր այնքան հրաշալի կերպով արդիւնագործեց, որպէս զի մահկանացու սիրտերուն խորը չը մարի բնաւ փրկութեան յոյսին նրագր, եւ միևնչեւ ի մահ դիւցազնացուց նուիրումի այն ոգին, որ, խանձարուրէն միևնչեւ կախողանի փայտը, յինկյութեան պատնառ մնաց իր մարդկայութեան, այն ամէնը բահանալական կոչումին արգասիքն էին Իր մէջ:

Որովհետեւ բահանալ էր, Իր բաւարար պաշտօնին պսակը պիտի ըլլար գոհողութիւնը:

Որդիութիւն, այսինքն Աստուծոյ հետ մշտական եւ կենդանի յարաբերութեան կապի մը գիտակցութիւնը, եւ Քահանայութիւն, այսինքն մեղքէն մոլորած հոգին ուղղելու համար տառնաւոր նուիրական պարտականութեան մը զգացումը: Այս երկուքն էին Յիսուսի կոչումին երկու կողմերը, յաւատանրաժան իրարմէ: Քրիստոսի հոգիին մէջ որդիութիւնը անանջատօրէն օղակուած էր ծառայութեան հետ, ինչպէս, Իր անձին մէջ, աստուածային բնութիւնը՝ մարդկայինին հետ, յարակալ այլ անշփոթ միաւորութեամբ:

Իբրեւ Աստուծոյ անարատ որդին է որ զգեցած էր զոհին բահանալական պատմութեանը, եւ իբրեւ մեծ բահանալապետ էր որ կը ցուցնէր Աստուծոյ սէրը

մարդկային մեղաց հետ իր անխառն կցորդութեանը մէջ:

Ամէն հոգեւորական, իր կեանքին եւ գործունէութեան ամէն մէկ վայրկեանին մէջ, իր աչքին առջեւ եւ հոգւոյն մէջ պէտք է զգայ միշտ այս խօսուն եւ վսեմ պատկերը, որպէս զի Քրիստոսի մտածումը կարենայ իր մէջ ծնիլ եւ կազմել Աստուծոյ հետ որդիութեան իղձի եւ մարդոց հանդէպ փափանջութեան ուխտի հոգեկան ներքին այն կեանքը, որ ոյժն է ու խարխիւր կրօնական ասպարէզին:

Առանց այն հաւատքին՝ թէ իր մէջ բարոյական զօրութեան մը սերընդագործող սկիզբը կայ, եւ առանց նոյն ատեն սիրոյ այն խորապէս բարի զգացումին, որ զինքը մշտապէս հաղորդ պիտի պահէ մարդկային տառապանքին հետ, անկարելի է որ փափանջ երկրի վրայ իրագործէ իր կոչումը, որ չէ այլ ինչ՝ բայց եթէ իր բոլոր կարիքներովը մարդը ներկայացնել Աստուծոյ առջեւ, եւ զԱստուած, իր բովանդակ կատարելութեամբը, մարդոց առջեւ:

Այդ հաւատքին գիտակցութիւնը եւ այդ սիրոյն հրաշքն է միայն որ պիտի պատրաստեն եւ զօրացնեն զինքը իր պարտականութեան լրիւ կատարումին, որդիաբար մուտք գործելու համար յաւիտեան կանին անմիջական ներկայութեանը մէջ, ի սրբութիւն սրբութեանց, եւ փափանջօրէն ծառայելու համար մարդկային կարեաց տանարին մէջ:

«Դիտեցէք, կ'ըսէ սուրբն Բարսեղ, թէ փափանջութեան պատիւը ոչ թէ անմեղ հրեշտակաց վստահութեամբ այլ մեղանշական մարդոց, որպէս զի, ինչպէս իրենք կը յուսան թողութեան շնորհաց, կարենան ուրիշներուն եւս ներշնչել նոյն յոյսը»: Հոգեւորականին ամենէն կարեւոր յատկանիշներէն մին պէտք է լինի արդարեւ մարդկային թշուառութեանց -- հոգեկանին մանաւանդ -- համար զգայուն սիրտ. պէտք է կարենայ բաւականապէս

կարեկից (= «չափով չարչարակից») ըլլալ տգիտութեան խաւարին մէջ եւ մոլորանքի նամբաներուն վրայ խարխաբող հոգիներուն. ա՛յնպէս ցանկալու եւ ջանալու համար անոնց ազատումին ինչպէս պիտի խսկապէս ցանկար ու ջանար իր կանգնումին համար:

Վիշտն է բուն ուսուցիչը. չկայ աւելի լուրջ փորձառութիւն քան այն գոր կը ստանանք ցաւերու մէջ եւ նեղութեանց միջոցաւ: Կրօնի պաշտօնեան մարդկային տառապանքին մէջն է որ պիտի գտնէ բարոյականի մեծագոյն դասը:

Յոյց տալու համար մեզի թէ որքան աստուածային է այդ դասը, Առաքելը ինքզինքին թոյլ կու տայ ճշմարտագանգութեան (paradoxe) սփանջելի պատկերով մը հասկցնել մեզի թէ ինք՝ Փրկիչն իսկ իր մարմինին մէջ կրուած մարդկային տառապանքներէն է որ սորվեցաւ իր փրկագործական պարտականութեան հնազանդելու հարկը, եւ այդ կերպով միայն է որ արդիւնաւորեց իր սիրոյն առջեւ խոնարհող հոգիներուն յաւիտեանական փրկութիւնը, որ լրումն եղաւ իր փափանջապետութեան աստուածային նկարագրին:

Տառապանքի այդ զգացումին մէջ է որ Քրիստոսի պաշտօնեան պիտի ընդունի իր կոչումին դասը եւ կատարէ իր ասպարէզին հրափանգութիւնները:

Որդիութիւն եւ Քափանայութիւն. ինքնավստահութիւն՝ առ Աստուած հաւատով զօրացած, եւ ծառայութիւն՝ առ մարդն սիրով փաղցրացած: Ասո՛նք պէտք է ըլլան հոգեւորականին կեանքն ու պաշտօնը առանձնաւորող յատկանիշները:

Պէտք է շարունակ յիշէ ինք թէ ծակուած եւ արիւնակաթ ձեռքին խորհուրդն էր որ օր մը իրեն շնորհեց Հոգիին օծութիւնը, ու պէտք էր որ օր մը իրեն շնորհեց Հոգիին օծութիւնը, ու պէտք է դուրս գայ նուիրական Յարկէն՝ Աստուծոյ պատգամը իր շրթունքին վրայ, եւ ամբողջ անձը սրբաբանին անուշահոտութեամբը թաթաւուած: